

**“Ik ben aan
U gehecht,
met heel
mijn
ziel, uw
rechterhand
houdt mij
vast”**

(PSALMEN 63:9)

Met mijn ziel, aan U gehecht!

Aandacht voor de ziel is terug! In een debat tussen een kerkplanter en mindfulnessstrainster was tijdens een peiling in de zaal 90 procent van de aanwezigen ervan overtuigd dat de mens wel degelijk een ziel heeft ...

Dit kan een tegengeluid zijn, als mensen te horen krijgen: je bent niet meer dan een lichaam (Midas Dekkers), niet meer en niet minder! Of als hun te verstaan wordt gegeven: wij zijn ons brein (Dick Swaab). Weer anderen denken bij ziel aan zielkunde, dat wil zeggen: psychologie. Dan gaat het over onze *psyche*: wat wij voelen en doorleven. In de Bijbel wordt zeer regelmatig gesproken over de menselijke ziel, vooral in de Psalmen. Daarin gaat het over een bezielde lichamelijkeheid. Mijn ziel heeft honger, dorst, verlangt, bezwijkt, is onrustig (Ps. 42, 84 etc.). Je ziel, dat ben je zelf, dat is je complete ik, van binnen en van buiten. Meer dan ons lichaam, meer dan ons brein, meer dan ons gevoel. Je ziel, dat is je hele ik, als mens naar Gods beeld geschapen. Het is als het ware je navelstreng met je Schepper.

Gekwetste ziel

Tot vier keer toe spreekt David in Psalm 63 over 'mijn ziel'. Hij verwijst meteen

Koning David,
fresco in de St. Peter
in Ivanic-Grad, Kroatië

naar de woestijn van Juda. En alles wijst erop dat hij op de vlucht voor Absalom was (2 Sam. 15-19). Wanneer je leest hoe zijn eigen zoon hem achtervolgt en hij als een ongewenste asielzoeker het land wordt uitgezet ... Dan gaat deze psalm extra spreken. We hebben te maken met de gekwetste ziel van de dichter. Wat een moeilijke relatie had hij met zijn zoon die incest in het paleis wilde aanpakken, maar die wraak nam op zijn broer. David was diep gekrenkt en tot in zijn ziel geraakt. Hij kon zich maar niet met Absalom verzoenen. En nu neemt zijn zoon uit blinde woede wraak. Tot David in de woestijn tot inkeer komt bij zijn God. Een gebroken man met een diep gekwetste ziel.

Smachtende ziel

God, mijn God, naar u smacht mijn ziel ... Met heel zijn wezen verlangt David naar zijn God. Dat staat niet los van zijn lichaam (63:2). Zie hoe mijn ziel én lichaam smachten. De droogte in

de woestijn waarin hij ronddwaalt is sprekend geworden voor zijn situatie. Van binnen en van buiten, met heel zijn wezen verlangt Hij naar zijn God. Zoals hij hunkert naar water, zo ervaart hij ook Gods afwezigheid.

Waar snakt David nu eigenlijk naar? Naar herstel van de relatiechaos in zijn huis? Naar een stukje rust en ruimte voor zichzelf? Naar meevallers in plaats van tegenvallers? Het is alles tegelijk! David beseft dat Hij alleen nog maar bij God terecht kan. Hij kan geen kant meer op, waar moet hij heen? Heer, naar u alleen! David zoekt de Bron van zijn leven op.

Het komt voor dat mensen een ervaring met God zoeken. Toch is het dan nog maar de vraag of men God zelf zoekt of een goede beleving! God is veel meer dan een goed gevoel. Het kan zelfs zo zijn dat God die aangename gevoelens wegneemt, om je te laten ondervinden wat echt geluk geeft en werkelijk houvast biedt. Dit gedicht is voorbeeld van zo'n zoektocht naar God.

Hongerige ziel

Hij voedt onze hongerige en dorstige zielen ... Een bekende zin uit het klassieke avondmaalsformulier. Dit sluit aan bij wat David dicht: *mijn ziel wordt verzadigd* (63:6). Verzadiging komt pas als je honger is gestild. Blijkbaar kan je ziel honger hebben en kun je je ziel voeden. Maar hoe werkt dat?

Het gaat hier om een geestelijke honger. In de moeilijke situatie wordt Davids honger niet gestild door materie of spullen. Wat heb je daaraan als je eigen zoon je verstoot? En als je verbannen bent uit je eigen huis? Wat koop je dan voor luxe en bezittingen? Die gaan je leed niet verzachten. Integendeel, die worden gewoon waardeloos.

David heeft een herontdekking gedaan. Hoe is zijn ziel verzadigd? In het heiligdom, in de tempel. Daar zijn vleugels op het verzoendeksel, die beschermend werken (63:3-4). Die het goed met je maken en je in bescherming nemen. In een woord: uw liefde is meer dan het leven. Die liefde is een goedheid die je niet verdient. Het is een loyaliteit aan jou, terwijl jij het zelf hebt laten afweten. Het is de trouw van God, ondanks alles. Mensen kunnen je afschrijven en afdanken, met of zonder reden. David kon erover meepraten. Maar hij was dan ook vreemdgegaan met Batseba. Had een gemeen en vuil spel gespeeld met Uria. Had de situatie van incest in zijn huis niet aangepakt, geen recht gedaan. Hij heeft veel fouten en missers begaan. Als alles je uit handen valt, blijft God alleen over. Overgave is de kern van aanbidding. De natuurlijke reactie op Gods onvoorstelbare liefde en goedheid. Je geeft jezelf aan Hem niet uit angst of plichtsbef, maar puur en alleen omdat Hij zoveel geduld met jou heeft, en je daadwerkelijk vergeeft en draagt, tot in het diepst van je ziel. Je zorgt voor je ziel, als je die woorden laat welgevalen.

Hechtende ziel

Prachtig gedicht ... de climax van het gedicht: *"Ik ben aan u gehecht, met heel mijn ziel"* (63:9). Het is hangen aan iemand, afhankelijk zijn. Zoals je gehecht bent aan je geliefde. In elk mensenleven begint het met hechting in de moederschoot. Zo worden mensen geboren met de ziel als navelstreng van de Schepper, je allereigenste ik, met je unieke DNA. David zingt het uit: ik ben gehecht aan U. Ik kan en wil niet zonder u. Wat een geweldige aantrekkingskracht. Helemaal, met alles wat ik ben! In feite gaat David terug naar zijn Schepper en erkent Hij zijn diepe afhankelijkheid. Hij dicht niet: ik ben aan u gehecht, met heel mijn ziel, want mijn rechterhand houdt U vast. Precies omgekeerd; dat ik zo aan u gehecht ben, dat komt omdat uw rechterhand mij vasthoudt. David is zelf uit de band gesprongen, maar niet uit Gods hand. Zelfs toen ik mijzelf verloren waande, had uw rechterhand mij in de peiling. Niet David heeft zo'n geweldige relatie met God, maar God heeft zo'n geweldige relatie met David! Zoals dat voor iedere gezonde hechting geldt, zo is dat ook hier: hier gaat meer dan een gevoel achter schuil. Het is ook een daadwerkelijke keuze. Een bereidheid om je aan elkaar te geven en elkaar toegang te geven tot je hart en leven. In het vertrouwen op de macht en liefde van God. "Liggend op mijn bed denk ik aan u, wakend in de nacht prevel ik uw naam" (63:7) Bij alle andere gedachten en beelden die hem kunnen bezighouden, richt David zich ook op zijn God.

Bedreigde ziel

David wenst zijn vijanden vreselijke dingen toe. Dat is niet zomaar, niet zozeer omdat ze tegen David zijn, maar omdat ze zijn ziel bedreigen en te gronde willen richten. Ze staan hem naar het leven.

De tegenstelling tussen de intieme lofzang aan het begin en de verwensing aan het eind lijkt heel groot. Toch horen deze bij elkaar. Hoe kostbaarder je verbondenheid met God is, des te meer wordt duidelijk dat wie die bedreigen je vijanden zijn. *God trekt zich je lot zo aan, dat jouw vijanden die van Hem zijn, en Zijn vijanden de jouwe worden.* Omdat je het kwaad wilt haten en het goede wilt leren liefhebben (vgl. slot Ps. 139).

Tegen de achtergrond van Davids geschiedenis zijn het de mensen die meeheulen met de vijand, verkeerde voorspellingen doen, en verdraaide adviezen geven. Mensen die hem vervloeken en stenen achternagooien. Sterker nog, ze willen hem kapot maken en van de aarde wegvagen: zijn ziel vernietigen. Het gaat hier maar niet om persoonlijke vijanden van David. Voordat Jezus kwam op aarde, lag het anders: die vijanden waren ook uit op de troon van David! De Troon van de Messias in aantocht (Ps. 2)! Kwade machten die God niet als koning willen. Die bedreiging en vijandschap heeft Jezus gedragen. Juist in je afhankelijkheid, waarmee je ziel aan God verbonden is, als je behoeftig en kwetsbaar bent, ben je ook doelwit van kwade machten. Alleen God kan je daartegen beschermen; Hij maakt je zielsgelukkig. Dat is meer dan je lichaam, dus ook als je gezondheid ontbeert. Meer dan je verstand; gelukkig maar als je begrip je in de steek laat. Meer dan je gevoel; gelukkig maar als je gevoel het laat afweten. God wil jou ... helemaal. Met Hem ben je niet onkwetsbaar, maar wel onschendbaar. ■